

NÁZEV ŠKOLY:	Masarykova základní škola a mateřská škola Melč, okres Opava, příspěvková organizace
ČÍSLO PROJEKTU:	CZ.1.07/1.4.00/21.2623
AUTOR:	Mgr. Lucie Čechovičová
NÁZEV:	VY_32_Inovace_Český_jazyk_2
ČÍSLO DUM:	17
TÉMA:	Souhrnná pravopisná cvičení II
ROČNÍK:	8.
OBDOBÍ REALIZACE:	6/2012

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Anotace

- Prezentace pojednává o pravopise skupiny mě/mně ve slovech příbuzných. Žáci odvozují od neblížšího možného slova a doplňují mě/mně. Nakonec řeší pravopisné cvičení.

Pravopis skupin mně/mě

*Pomni, abys nezapomněl,
že ve slovech pomněnka
a domněnka se píše mně.*

Pravopis skupiny mě/mně se řídí podobností s jiným tvarem téhož slova nebo s nejbližším slovem příbuzným.

Píšeme tam, kde je v jiném tvaru téhož slova nebo ve slohově příbuzném skupina – mn –

Příklad:

příje mn ý

příje mn ě

nerozu mn ý

nerozu mn ě

MNĚ

Platí i případ, kdy se mezi písmeny „m“ a „n“ objeví „i“.

vzpo mín á

vzpo mn ěl

- Píšeme tam, kde je v jiném tvaru téhož slova nebo slově příbuzném pouze –m–

Příklad:

zřejmý

zřejmě

MĚ

- Výjimka – tamější → odvozeno od příslovce „tam“ nikoliv od přídavného jména „tamní“

Odvozujeme od nejbližšího možného tvaru.

Na to musíme pamatovat hlavně u slova „rozumět“.

rozu m
rozu m í
rozu m ěl

sloveso odvozujeme
od podstatného jména

rozu mn ý
rozu mn ě

příslovce odvozujeme
od přídavného jména

Z příbuzného slova nebo z jiného tvaru
téhož slova dosad' - m – nebo –mn-

• taje	____	ě	• taje	mn	ý
• šu	____	l	• šu	m	í
• zpa	____	ěti	• pa	m	atovat
• nejzná	____	ější	• zná	m	ý
• u	____	la	• u	m	í
• zate	____	ění	• zate	mn	it
• po	____	ěnka	• po	mn	ík
-

Z příbuzného slova nebo z jiného tvaru
téhož slova dosad' - m – nebo –mn-

- do ěnka
- do ívat
- příje ě
- rozu ě
- je ě
- stří ě
- vědo ě
- upří ě

PODSTATNÉ JMÉNO

JINÝ SLOVNÍ DRUH

POZNÁMKY

tma → setmělo se

setmění, setmělý

pomněnka ← pomník, pomni!

uzemnění ← uzemnit

PŘÍSLOVCE

PŘÍDAVNÉ JMÉNO

POZNÁMKY

tam → tam + ější

nápodobně dole → dolejší

vedle → vedlejší

SLOVESA

čas přítomný

čas minulý

infinitiv

umí

uměl

umět

rozumí

rozuměl

rozumět

zapomene
(vložené e)

zapommněl

zapomenout

PODSTATNÉ JMÉNO

umění

porozumění

zapommnětlivost

PŘÍDAVNÉ JMÉNO

umělý

srozuměný

zapommnětlivý

Doplň mě/mně

Jeho do _nka se nepotvrdila. Lakomec _ l značný majetek, ale nikdo ho ne _ l rád. V té t _ není vůbec nic vidět. Děti pozorovaly zat _ ní slunce ze zate _ né místnosti. Petr dal své dívce po _ nku, aby na něho nezapo _ la. Bylo to jen malé nedorozu _ ní, které se brzy vysvětlilo. Vzpo _ l si, že doma zapo _ l klíče od auta. Každý spotřebič v domácnosti musí být řádně uze _ ný. Chtěl bych si vy _ nit nějaké peníze. Ta _ jší lidé jsou velmi pohostinní. Neskákej do rybníka, je příliš _ lký. Nůž v jeho ruce se te _ zablyštl.

Jeho domněnka se nepotvrdila. Lakomec měl značný majetek, ale nikdo ho neměl rád. V té tmě není vůbec nic vidět. Děti pozorovaly zatmění slunce ze zatemněné místnosti. Petr dal své dívce pomněnku, aby na něho nezapmněla. Bylo to jen malé nedorozumění, které se brzy vysvětlilo. Vzpomněl si, že doma zapmněl klíče od auta. Každý spotřebič v domácnosti musí být řádně uzmněný. Chtěl bych si vyměnit nějaké peníze. Tamější lidé jsou velmi pohostinní. Neskákej do rybníka, je příliš mělký. Nůž v jeho ruce se temně zablýštl.

Citace

- TOPIL, Zdeněk a Vladimíra BIČÍKOVÁ. *Český jazyk s Tobiášem: Pravopis*. 1. vyd. Havlíčkův Brod: TOBIÁŠ, 1995. ISBN 80-85808-31-5.
- SKŘIVÁNKOVÁ, Jana. Mě/mně - Moje čeština - Čeština na internetu zdarma. *Úvodní stránka - Moje čeština - Čeština na internetu zdarma* [online]. Copyright 2012, 3.2.2009 [cit. 2012-06-20]. Dostupné z: http://www.mojecestina.cz/article/2009012903-me-mne#vfrm-cmb_22